

PIRENA

Un dia, que i a hèra longtemps que i avè, en un país de montanhas, ua gojata qui s'aperava Pirena. Aquera gojata, en lo castèth deu son pair, lo gran rei Bebrix, que saunejava, bèth còp, davant la portalada deu castèth, au princi charmant qui la vieneré cuélher un ser.

- Si solament e m'arribava quauqu'un...

E, un dia, qui èra atau, davant casa, qu'entenó ua votz hòrta e doça a l'encòp, qui'u digó :

– Adiu! Quin t'apèras?

Que lhevè lo cap e que vedó a un gran gojat, bèth e hòrt qui l'espiava :

– Adiu, ce'u responó. Que m'apèri Pirena. E tu?

- Jo que soi Hercules. Que vieni d'un gran país luenhèc darrèr las montanhas qui vedes aqui. E qu'èi caminat tot lo dia. Qu'èi set, ua set tarrible! N'averés pas drin d'aiga, en t'ac pregar?

Pirena qu'entrè tau castèth e que tornè dab un gran bròc d'aiga qui Hercules e's bevó d'un còp de tant qui avè set!

Puish Pirena que'u digó :

- Escota, qu'as caminat tot de uei; que debes estar fatigat, sopa dab nosautes, passa la nueit ací, e que seràs a temps de tornar partir doman matin.
- Que vau acceptar e que tornarèi partir doman matin.

Lo ser, qu'anèn tots dus remirar las estelas deu cèu e çò qui devè arribar qu'arribè : que cadón amorós! Pirena que digó a Hercules :

- Adara qui t'aimi que poderés demorar ací e hà't aulhèr! Qu'anirés guardar las aulhas per la montanha e atau que serem urós!
- Perqué pas, d'acòrd que vau demorar dab tu.

Hercules que devienó donc aulhèr e que partiva tot matin per las montanhas dab l'aulhada.

Mes un dia, Pirena que l'anava rejúnher tà l'anonciar ua bona novèla : qu'atendè un mainat, un mainat a aimar, un eretèr tau rei Bebrix!

- Que soi tant urosa de l'anar anónciar la bona novèla!

Solament, au bèth som, Hercules, qu'avè entenut a passar las chavas, las aucas sauvatges, qui se'n tornavan dab l'ivèrn qui arribava, tau son país.

- Las chavas, mon país, mon país tant luenh!

Alavetz, que las seguí, e donc qu'ac deishè tot aqui : aulhas, cans, Pirena, tot...

E que partí...

Pirena que contunhava de marchar. Mes la nueit que cadó. E quan comprenó que Hercules èra partit que's hiquè a córrer peus bòscs e los lops, ahamiats, que sortín. Que'u sautèn dessus! Alavetz que uglè!

– Hercules, Hercules, AJUDA, AJUDA!

Que cridè tant hòrt que Hercules que l'entenó. Que's tornè virar. Que corró tant qui podó mes quan arribè qu'èra tróp tard; los lops qu'avèn minjat la prauba Pirena.

– Prauba de tu qu'ès morta pr' amor deus lops!

Alavetz que's hiquè au's getar calhaus, pèiras, puish garròcs, ròcas. E los lops que huejón.

Hercules que contunhè d'amassar ròcas e garròcs suu còs de Pirena e que'n hasó lo son tombèu. Puish que i hiquè brancas e arbos per dessús e que i botè lo huec.

– Tà tu Pirena un beròi tombèu, demora en patz adara!

E au large, sus la mar, que passavan marins grecs; l'un que vedó aqueth huec.

E que digó aus sons companhons :

- **Pireneas! Pireneas! La montanha de huec!**

E qu'ei atau qui son vadudas las Pireneas.